
PESTPROTOCOL OBS Aan de Roer

Aan de Roer

Inleiding

Voor u ligt het *'Pestprotocol OBS Aan de Roer'*. Het protocol geeft leerkrachten van groep 1 tot en met 8 richtlijnen voor het voorkomen, signaleren en aanpakken van pestgedrag.

De in dit protocol beschreven aanpak en richtlijnen zijn in samenspraak met leerkrachten, leerlingen en ouders gemaakt. Deze richtlijnen maken deel uit van het beleid van school om leerlingen een veilig schoolklimaat te bieden waarin zij zich evenwichtig kunnen ontwikkelen.

Door middel van *'leefregels'* en een *'aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen'*, de zogenaamde *'stop-methode'*, streven wij ernaar dat alle leerlingen zich thuis kunnen voelen op onze school.

Team OBS Aan de Roer

Aan de Roer

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	3
2. Waarom een pestprotocol?	4
Wat is plagen?	4
Wat is pesten?.....	4
3. Leefregels.....	5
4. Waar wij voor staan.....	6
5. Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen.....	7
Stop-methode.....	7
6. Sanctiebeleid.....	8
7. Begeleiding van de gepeste leerling.....	9
8. Begeleiding van de pester	10
9. Adviezen aan de ouders van onze school	11
Ouders van gepeste kinderen	11
Ouders van pesters	11
Alle andere ouders.....	11
10. Pesten op internet.....	12
Tips voor ouders.....	12
Tips voor kinderen.....	13

Aan de Roer

2. Waarom een pestprotocol?

Een kind kan zich pas volledig ontwikkelen in een situatie waar het zich veilig weet en voelt. Dit is een deel van onze missie als school. Pesten heeft een negatieve invloed op het welbevinden van een kind en staat een goede ontwikkeling van een kind in de weg.

Daarom mag er niet gepest worden!

Dit is ook neergeschreven in de universele verklaring van de rechten van het kind beginsel 6:

Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn persoonlijkheid

Wat is plagen?

Bij plagen is sprake van incidenten. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. Er zijn gelijke machtsverhoudingen dus kan de geplaagde zich verdedigen en loopt derhalve geen blijvende psychische of fysieke schade op.

Wat is pesten?

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meer individuen op een persoon die niet in staat is zich te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer.

Elk kind wordt wel eens geplaagd, maar wie gepest wordt is altijd het slachtoffer, altijd de verliezer.

Pesten is een vorm van mishandeling!

Het kan voorkomen dat een kind systematisch door anderen wordt genegeerd of gepest. Met als gevolg dat dat kind zodanig psychisch in de knel komt, dat pedagogische maatregelen van de leerkracht of van de school niet meer volstaan. Dan hebben we te maken met een ernstig probleem. We hebben dan te maken met een beschadigd kind. Tevens houdt dit in dat we ook te maken hebben met pester(s) die door hun acties een negatieve invloed heeft/hebben op de sfeer in de groep. Een schoolklimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waarin gepest wordt, kan iedereen slachtoffer zijn. Dit willen we als school voorkomen, vandaar dit pestprotocol.

3. Leefregels

Wij willen onder andere onze leerlingen een veilig schoolklimaat bieden, waarin zij zich evenwichtig kunnen ontwikkelen. Daartoe bevorderen de leerkrachten een goede, prettige werksfeer in de klas. Als school hebben we een aantal leefregels opgesteld die mede de sfeer op school bepalen. Naast deze afspraken zijn er ook nog klassikale afspraken met de leerlingen die het onderwijs in de klas bevorderen.

De leefregels zijn:

1. Ik luister naar jou, maar jij luistert ook naar mij.
2. Iedereen is anders en ziet er anders uit, maar dat is nog geen reden dat je iemand buitensluit.
3. Alleen zijn is niet fijn, speel samen in de klas en op het plein.
4. Lelijk praten doen we niet over elkaar, zeg het tegen hem of haar.
5. Als je gepest wordt, voel jij je naar, je hoort er niet bij, ze vinden je naar. Hou dit niet geheim, vertel het thuis maar de meester of juf staat ook voor jou klaar.
6. Schoppen, schelden, slaan doet pijn, dat vinden we niet fijn.

7. Ruzie?

Stap 1: Zeg tegen de ander dat je het niet leuk vindt en vraag hem/haar ermee te stoppen.

Stap 2: Houdt de ander niet op? Ga dan naar de meester of juf.

8. Een grap is goed als hij niet ten koste gaat van de ander en de ander er ook om kan lachen.
9. Doe met andermans spullen alsof het van jou is, dan blijft het mooi en gaat er niets mis.
10. Praten helpt meer dan geweld, wie het met zijn/haar mond oplost is een held.

We hopen door deze leefregels toe te passen dat leerlingen, ouders, leerkrachten elkaar respecteren en in hun waarde laten!

4. Waar wij voor staan

1. Wij pesten niet.
2. Wij accepteren niet dat er gepest wordt.
3. Er zijn duidelijke sancties afgesproken wanneer er sprake is van pesten.
4. Leerlingen en ouders zijn bekend met het pestprotocol en de sancties.

Deze vier punten richten zich nadrukkelijk op leerlingen, leerkrachten en ouders gezamenlijk. Ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheid bij het tegengaan van pesten. Die eigen verantwoordelijkheid wordt in dit protocol geconcretiseerd door af te spreken welke stappen er gezet moeten worden als er sprake is van pesten.

Aan de Roer

5. Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Stop-methode

We gaan op "Aan de Roer" uit van de zogenaamde "Stop-methode". Indien een leerling zich gepest voelt kan hij/zij dat laten weten door "STOP" te zeggen. De ander weet dat hij/zij over een grens is gegaan. Degene weet dat hij/zij dan moet ophouden. Indien dit niet gebeurt, wordt dit door de gepeste gemeld (of door een medeleerling) aan de eigen leerkracht, maar dat kan ook een andere leerkracht zijn indien het bijvoorbeeld buiten gebeurt. De leerkracht roept de beide leerlingen bij elkaar en dan treedt het volgende stappenplan in werking:

Stap 1

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de juf of meester voor te leggen.

Stap 3

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van ruzies en/of pesterijen tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij sanctiebeleid).

Stap 4

Bij herhaaldelijke ruzies en/of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die ruzie maakt en/of pest. De fases van bestraffen treden in werking (zie sanctiebeleid).

De leerkracht noteert in het leerlingjournaal wanneer er ruzie en/of pestgedrag voorgekomen is. Wanneer een leerling zich te vaak als ruziemaker en/of pester gedraagt worden de betreffende ouders op de hoogte gesteld van het ruzie en/of pestgedrag (zie sanctiebeleid).

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

6. Sanctiebeleid

Wanneer een leerling zich te vaak als ruziemaker en/of pester gedraagt hanteren we het sanctiebeleid. De sancties zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de ruziemaker en/of pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

Fase 1

De pester / ruziemaker wordt gestraft door bijvoorbeeld:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de ruziemaker en/of pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het leerlingjournaal en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4

Bij aanhoudend pestgedrag kan de school ervoor kiezen (in overleg met ouders) om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

7. Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Aan de Roer

8. Begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest - belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

9. Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

**Leerkrachten en ouders uit de Ouderraad en de Medezeggenschapsraad
onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol!**

10. Pesten op internet

De digitale wereld kent geen grenzen. Op internet gedragen onschuldige kinderen zich soms als monsters. Een klasgenoot uitschelden, tijdens het chatten vrienden tegen elkaar opzetten, iemand doodwensen in een sms'je of elkaars computers infecteren met een virus zijn vandaag de dag onder kinderen heel gewone praktijken. We noemen dat digitaal pesten. En net als 'gewoon' pesten heeft digitaal pesten in veel situaties ernstige gevolgen. Ouders (en leerkrachten) hebben dit vaak niet in de gaten en weten niet hoe ze grenzen moeten stellen.

Tips voor ouders

Wat ouders kunnen doen

- Zorg dat u weet waarover u het heeft. Het internet is voor u misschien onbekend terrein. Ga zelf chatten, MSN-en, surfen en zoeken, downloaden en mp3tjes delen. U leert zien welke risico's er voor uw kind zijn, maar ook hoe leuk het internetten voor kinderen is.
- Begeleid uw kind. Leer uw kinderen om te gaan met de favorieten-lijst. Zo komt u ook op een natuurlijke manier te weten welke ontdekkingen uw kind heeft gedaan. Leer uw kind ook om nooit zelfstandig spelletjes en programma's te downloaden.
- Praat over internet. Vertel uw eigen ervaringen en vraag uw kinderen wat zij allemaal doen en meemaken en hoe ze dat vinden. Als u de internetwereld kent en hier belangstelling voor toont, zal uw kind eerder naar u toekomen als dat nodig is. Bouw wederzijds vertrouwen op.
- Zet de computer voor kinderen onder de 13 jaar op een zichtbare plaats. Zo heeft u meer zicht op het internetgedrag van uw kind en bent u in de buurt om te helpen als er iets vervelends gebeurt.
- Maak afspraken met uw kinderen over wat ze wel en niet mogen op de computer en hang deze eventueel op naast de computer.
- Installeer een goede virus-scanner en firewall en ververs de bijbehorende virus-database minstens een maal per week.
- Wees erbij als uw kind lid wordt van een site. Om spelletjes en andere leuke dingen te doen op een site, moet je je soms registreren. Als u er zelf bij bent kunt u zien welke gegevens waar naartoe gaan.
- Zorg dat uw kind nooit persoonlijke informatie op internet geeft. Leer uw kind om altijd een schuilnaam te gebruiken. Dat is heel gebruikelijk op internet. Leg uw kind ook uit om geen namen, telefoonnummers of adres ergens achter te laten, zelfs niet op een eigen homepage. Denk bijvoorbeeld aan de naam van de school, van vriendjes en vriendinnetjes of broers en zussen.

Tips voor kinderen

Wat kinderen kunnen doen tegen digitaal pesten

Algemeen

- Gebruik altijd een nickname (schuilnaam).
- Geef nooit je adres, achternaam, telefoon of 06-nummer.
- Chat alleen als je een ander kunt blokkeren.

Wat kun je doen bij pesten via e-mail of chatbox

- Ga niet in op vervelende chat- of mailteksten.
- Log bijvoorbeeld uit of chat met iemand anders door.
- Vertel het je ouders of iemand anders die je vertrouwt als je gepest wordt via internet. Erover praten helpt!
- Bewaar de pestmail (dat is het bewijs).
- Laat je ouders, meester of juf nagaan wie het bericht heeft verstuurd.
- Ga zelf ook niet schelden via mail of chat. Woorden komen harder aan als je ze leest en je kunt niet zien hoe de ander reageert. Los je problemen liever 'in het echt' op en niet via internet.

Wat te doen bij bedreigingen en pesten via de chatbox?

- Meld het aan de chatbox zelf (aan de moderatoren of via e-mail).
- Reageer nooit zelf op zulke chats.
- Blokkeer de chat van die persoon.
- Kan dat niet? Log uit!
- Log eventueel onder een andere naam weer in en chat door met de mensen die je wel leuk vindt.

